

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการทำวิจัยเรื่องการศึกษาศักยภาพในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด สรุปผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมุติฐานของการวิจัย
3. การดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

Rajabhat Mahasarakham University

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบศักยภาพในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ระหว่างสถานภาพเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ศักยภาพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด มีสถานภาพแตกต่างกันในแต่ละด้าน และรวมทุกด้านแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 984 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สุ่มจากประชากรแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำนวนทั้งสิ้น 375 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจรายการ (Check list) ใช้ความเกี่ยวกับสถานภาพตำแหน่ง ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) โดยมีข้อคำถามเกี่ยวกับศักยภาพในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด โดยความครอบคลุม 12 ด้าน คือกำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาของสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติ การประจำปีของสถานศึกษาให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระ หลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น กำกับและติดตามการดำเนินงาน ตามแผนของสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างทั่วถึงมีคุณภาพ และได้มาตรฐานพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ของสถานศึกษาระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภาพนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลป วัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากร ของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นให้ความเห็นชอบ รายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา เสนอต่อสาธารณชนแต่งตั้งที่ปรึกษา และหรือคณะอนุกรรมการ เพื่อการดำเนินงานตามระเบียบนี้ ตามที่เห็นสมควรปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย จากหน่วยงานต้นสังกัดวิเคราะห์

แบบสอบถามมีจำนวน 63 ข้อ ความเที่ยงตรง ระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อเท่ากับ $(.657 \leq r \leq .927)$ และความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .9936

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคาม ส่งผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และทำหนังสือจากผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ถึงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ทุกโรงเรียน 65 โรงเรียน เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้วิจัยนำส่งด้วยตนเองและกำหนดวันที่รับแบบสอบถามคืน จำนวน 372 ชุด คิดเป็นร้อยละ 99.20

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS / FW) ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. การวิเคราะห์ศักยภาพในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมรายด้านและรายข้อ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบ ศักยภาพในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมและเป็นรายด้านจำแนกตามสถานภาพ โดยใช้ F-test (One-way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยศักยภาพในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด สรุปได้ดังนี้

1. ศักยภาพในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ปฏิบัติอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย จากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.814$) ด้านการให้ความเห็นชอบ แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.794$) ด้านส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กได้รับ การศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้

มาตรฐาน ($\bar{X} = 3.782$) ด้านการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.779$) ด้านการให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้อง กับความต้องการของท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.750$) ด้านส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านรวมทั้งสืบสาน จารีตประเพณี ศิลป วัฒนธรรม ของท้องถิ่นและของชาติ ($\bar{X} = 3.742$) ด้านการส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก คูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการพัฒนาให้เต็มตาม ศักยภาพ ($\bar{X} = 3.721$) ด้านให้ความเห็นชอบรายงานผลการ ดำเนิน งานประจำปีของสถาน ศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชน ($\bar{X} = 3.695$) ด้านเสนอแนวทางและมีส่วนในการบริหาร จัดการ เกี่ยวกับวิชาการงบประมาณ บริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.695$) ด้านกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.670$) ด้านส่งเสริม ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนการประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและ เอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.656$) ส่วนด้านที่มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย คือ ด้านการแต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะกรรมการ เพื่อการ ดำเนินงานตามระเบียบนี้ตามที่เห็นสมควร ($\bar{X} = 3.595$)

Rajabhat Mahasarakham University

1. การวิเคราะห์เปรียบเทียบศักยภาพในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ

สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ตามทัศนะ ของคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน โดยรวมและแต่ละด้าน 11 ด้าน ได้แก่ ด้านกำหนด นโยบาย และแผนพัฒนาสถานศึกษา ด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถาน ศึกษา ด้านการให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ด้านกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา ด้านส่งเสริมและสนับสนุนให้ เด็กได้รับการศึกษาชั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ด้านส่งเสริมให้มีการพิทักษ์ สิทธิเด็กคูแลเด็กพิการเด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาให้เต็ม ศักยภาพ ด้านเสนอแนวทางให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเกี่ยวกับวิชาการงบประมาณ บริหารบุคคล และบริหารทั่วไปของสถานศึกษา ด้านส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับ ชุมชนตลอดจนการประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่ง วิทยาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น ด้านให้ความเห็นชอบรายงานผล การดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชน ด้านการแต่งตั้ง ที่ปรึกษาและ หรือคณะกรรมการเพื่อการดำเนินงานตามระเบียบนี้ตามที่เห็นสมควรปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับ มอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาไม่

แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านระคมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอกและ
ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านรวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี
ศิลป วัฒนธรรม ของท้องถิ่นและของชาติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ .05 เมื่อ
เปรียบเทียบรายคู่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากับผู้แทนศิษย์เก่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ศักยภาพในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ตามศักยภาพในการจัด
การศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับ เมตต์ เมตต์การุณจิต (2541 : 90) ได้ทำ
การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาประจำโรงเรียน
เทศบาล ในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่ากรรมการมีส่วนร่วมในการจัดหาและการจัดสรร
ทรัพยากรอยู่ 4 กิจกรรม คือ (1) มีส่วนร่วมในการจัดหาเงิน (2) มีส่วนร่วมในการจัดหากำลังคน /
แรงงานให้แก่โรงเรียน (3) มีส่วนร่วมในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้แก่โรงเรียน และ (4) มีส่วนร่วม
ในการจัดสรรเงินและวัสดุอุปกรณ์ โดยกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดหาเงินอยู่ในระดับมาก
สอดคล้องกับ บุญมี ชาระกำ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ของ
คณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านไผ่ จังหวัด
ขอนแก่นพบว่า กรรมการโรงเรียนประถมศึกษามีระดับการปฏิบัติหน้าที่ โดยรวมและรายด้านอยู่
ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียน
ประถมศึกษาที่มีสถานภาพต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 ไม่สอดคล้องกับ อรุณ บุญเจือ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัญหาการปฏิบัติงาน
ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียน ในโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา ปี 2539 สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า คณะกรรมการ
โรงเรียนมีปัญหาโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มี
ปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน และอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน โดยด้านที่มีปัญหา
มากกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านที่ 1 การกำหนดนโยบายแผนแม่บทและแผนพัฒนาโรงเรียน ส่วนด้านที่
มีปัญหาน้อยกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านที่ 6 การแต่งตั้งที่ปรึกษาและ หรือคณะกรรมการเพื่อดำเนินการ
อย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่คณะกรรมการโรงเรียนมอบหมาย เมื่อทำการเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติ

งานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ โรงเรียน พบว่า คณะกรรมการ โรงเรียน 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร และครูในโรงเรียน ผู้ปกครองและศิษย์เก่าและผู้ทรงคุณวุฒิ และอื่น ๆ มีปัญหาการปฏิบัติงาน โดยรวมทุกด้านและเป็นรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับ พิทักษ์ จอมเมือง (2541 : 59) ได้ทำการศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ระดับ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ศรีสะเกษ โดยส่วนรวมและรายองค์ประกอบ อยู่ในระดับปานกลางผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงาน ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ ตามตัวแปรสถานภาพของคณะกรรมการ โรงเรียน โดยส่วนรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยที่ผู้บริหารและข้าราชการครูในโรงเรียนมี ค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติงานสูงกว่าผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ปกครองนักเรียน และศิษย์เก่าของ โรงเรียน และผู้ทรงคุณวุฒิ มีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติงานสูงกว่าผู้ปกครองนักเรียนและศิษย์เก่าของ โรงเรียน เมื่อพิจารณารายด้านปรากฏว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับรายด้านจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับ ปรากฏว่า ด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด ด้านให้ ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ด้านส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็ก ได้รับความรู้ การศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน และด้านที่มีอันดับต่ำที่สุด คือ การแต่งตั้งที่ปรึกษา และหรือคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินงานตามระเบียบนี้ที่เห็นสมควร ที่ผล การวิเคราะห์เป็นเช่นนี้ ซึ่งให้เห็นว่าศักยภาพในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานตามบทบาทหน้าที่ทั้ง 12 ด้าน สถานศึกษาทุกแห่งและคณะกรรมการสามารถนำไป ปฏิบัติให้เกิดรูปธรรมต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทุกประเด็น ทุกข้อตามแนวปฏิบัติอย่างมีคุณภาพ ซึ่งการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

2. ผลการเปรียบเทียบศักยภาพในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด เปรียบเทียบรายด้าน โดยรวม แต่ละด้าน 11 ด้านไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้แต่ การวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ ประยูทธ เจริญชัยภูมิ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัญหาในการ ดำเนินงานของคณะกรรมการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ พบว่า

คณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ มี
 ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานของคณะกรรมการ
 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ในโรงเรียนที่มี
 ขนาดต่างกัน มีปัญหาในการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับบุญมี เชาระกำ (2542 :
 บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนัก
 งานประถมศึกษาอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น พบว่า กรรมการโรงเรียนประถมศึกษามีระดับ
 การปฏิบัติหน้าที่ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติ
 หน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาที่มีสถานภาพต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่าง
 กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า สักยภาพในการจัดการศึกษา
 ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และไม่แตกต่างกัน จากการ
 สัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นายสมศักดิ์ คงทวี (2546 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า
 คณะกรรมการที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามาเป็นตัวแทน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความ
 ต้องการที่จะอุทิศตนให้ความร่วมมืออย่างเต็มศักยภาพในการปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ของคณะ
 กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมาก
 ยิ่งขึ้นและยินดีให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาเป็นอย่างดี

ผลการเปรียบเทียบรายด้านพบว่า ด้านส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา
 ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน
 รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น และของชาติ ปรากฏว่าผู้บริหาร
 สถานศึกษากับผู้แทนศิษย์เก่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ
 สถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ และการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ
 มงคล มาเวียง และคนอื่นๆ (2541 : บทคัดย่อ) ให้ทำการศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา
 ขององค์กรท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี พบว่าการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนมัธยมศึกษา
 (ส.ศ.) และโรงเรียนประถมศึกษา (ส.ป.ช.) จังหวัดอุดรธานีทั้งเขตในเมืองและนอกเมืองทั้งโดย
 ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางไปหาน้อยของคณะกรรมการโรงเรียนมัธยมศึกษา
 (ส.ศ.) จังหวัดอุดรธานี เขตในเมืองและนอกเมืองมีส่วนร่วมจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อเสนอแนะหรือความต้องการของคณะกรรมการโรงเรียนคณะ
 กรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล ต่างมีข้อเสนอแนะการกำหนดบทบาทหน้าที่ ในการมี
 ส่วนร่วมจัดการศึกษาให้ชัดเจนและควรมีการประชุมหรือประสานงานในการจัดการศึกษาอย่าง

สม่ำเสมอและต่อเนื่องไม่สอดคล้องกับ ประยุทธ์ เจิมชัยภูมิ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ปัญหาในการดำเนินงานของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ พบว่า คณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาในการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารเป็นบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่โรงเรียนมากกว่าผู้แทนศิษย์เก่า สุวรรณ์ มุทวงศ์ (2546 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า งานด้านส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษานั้นมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก ยิ่งในปัจจุบันรัฐได้มีการปฏิรูปการศึกษา และจัดการศึกษาแบบให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม มีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น ให้ท้องถิ่นสามารถจัดหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานได้ ดังนั้นเพื่อให้การจัดการบริหารโรงเรียนเป็นไปอย่างมีคุณภาพ และเพื่อแสดงถึงศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษา จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักในเรื่องนี้ ซึ่งมีความแตกต่างจากผู้แทนศิษย์เก่าที่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการร่วมประชุมตามวาระเท่าที่ควร จึงทำให้ศักยภาพแตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบ พบว่า 11 ด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ แต่ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ นายสมชอบ นิตินจน์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านภูมิหลัง ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านวิสัยทัศน์ มีทัศนะไม่แตกต่างกัน ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ชูพงษ์ วรรณทิพย์ (2546 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับคัดเลือกเข้ามาให้ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของคณะกรรมการทั้ง 12 ด้าน มีความตระหนักในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพราะประเทศไทยมีการปฏิรูปการศึกษาให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน โดยมีการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี และการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ซึ่งเน้นให้นักเรียนได้เล่าเรียนอย่างเต็มศักยภาพอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

ดังนั้น คณะกรรมการสถานศึกษาทุกตำแหน่งที่ได้รับคัดเลือกเข้ามาจึงมีความต้องการที่จะให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา ในการบริหารจัดการด้านการศึกษาของสถานศึกษาในท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาศักยภาพในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ข้อสังเกตที่เป็นข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

จากการวิจัยพบว่า ศักยภาพในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก และอันดับต่ำสุดได้แก่ ด้านส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนการประสานงานกับองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น จึงเห็นควรให้ความสนใจให้มากเป็นพิเศษ เพื่อเน้นให้มีการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชนให้มากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

ด้านที่มีอันดับรองลงมาได้แก่ ด้านการแต่งตั้งที่ปรึกษา และหรือคณะอนุกรรมการเพื่อการดำเนินงานตามระเบียบนี้ตามที่เห็นสมควร จึงควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพื่อให้มีการพัฒนาปรับปรุงให้มีศักยภาพมากที่สุด และสอดคล้องกับการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของผู้แทนศิษย์เก่า ในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป